

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/16274
7/16872, 7/16875 } 6.K.12
7/18016
7/18332
7/18839 - 7/18841 → 6.K.18
15.01.2020

Sayı : 72416558-610-E.49419

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 27.08.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.522231,,
b) 13.09.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.527466,,
c) 18.09.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.532206,,
ç) 19.09.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.532775,,
d) 04.10.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.540419 sayılı yazılarınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek : Liste ve Cevaplar (21 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Cumhuriyet Bulvarı No:4 B Blok 06050 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 80 00 Belge Geçer No: (312) 470 51 30
<http://sgb.kultur.gov.tr> soruonergeleri@kultur.gov.tr

Bilgi için: Fazilet ÜN
İşletme İşçisi
Telefon No: (312) 470 50 09

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ZÜLEYHA GÜLÜM'ÜN 7/18839 ESAS
SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

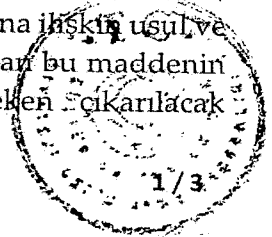
Bakanlığımız ilgili kurumu olan Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan alınan yazıda;

Radyo ve Televizyon Üst Kurulumuz tarafından yapılan çalışmalarda yayınlarda ırk, dil, din, cinsiyet, sınıf, bölge ve mezhep farkı gözeterek toplumun kin ve düşmanlığa tahrik edilmesi veya toplumda nefret duyguları oluşturulması ya da ırk, renk, dil, din, tabiiyet, cinsiyet, engellilik, siyasi ve felsefi düşünce, mezhep ve benzeri nedenlerle bireylerin aşağılanması durumunda, bu tarz yayınlar nefret söylemi kapsamında değerlendirilmekte ve medya hizmet sağlayıcılara müeyyide uygulanmaktadır.

6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ile radyo ve televizyon yayınlarının düzenlenmesi ve denetlenmesi görevi Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna verilmiştir. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, programları yayınladıktan sonra ilgili Kanun hükümlerine uygunluk açısından denetlemekte olup, Üst Kurulun programlara yayından önce müdahale etme veya programları yayından kaldırma yetkisi bulunmamaktadır. Üst Kurul radyo ve televizyonlarla ilgili olarak yayın sonrası denetim yapmakta olup, yazılı basın Üst kurulun görev, yetki ve sorumluluk alanında yer almamaktadır.

Yayınlar, Üst Kurul uzmanlarınca titizlikle takip edilmekte ve Kanun hükümlerine aykırı yayınlar için rapor düzenlenmekte, bu raporlar ve yayın kopyaları Üst Kurulca değerlendirilerek, gerektiğinde aynı Kanunun 32'nci maddesi hükümlerine göre kuruluşlara uyarı, idari para cezası, program durdurma, geçici yayın durdurma ve yayın lisansı iptali cezası şeklinde müeyyideler, hukuki sürecin tamamlanması ile uygulanmaktadır.

27.03.2018 tarihli ve 30373 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 21.03.2018 tarihli ve 7103 sayılı "Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un 82'nci maddesiyle 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanuna eklenen "Yayın Hizmetlerinin İnternet Ortamından Sunumu" başlıklı 29/A maddesinde "İnternet ortamından radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin sunumuna, bu hizmetlerin iletimine, internet ortamından medya hizmet sağlayıcılara yayın lisansı, platform işletmecilerine de yayın iletim yetkisi verilmesine, söz konusu yayınların denetlenmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Üst Kurul ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde müştereken çıkarılacak

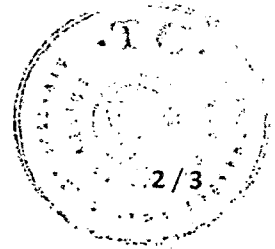

yönetmelikle düzenlenir." hükmüne yer verilmiştir. Bu kapsamda "Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik" 01.08.2019 tarihi ve 30849 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. İnternet üzerinden yayın yapan medya hizmet sağlayıcıların gerekli başvuru işlemlerini tamamlayarak Üst Kurulumuzdan lisans almasının ardından sosyal medyada yer alan yayınlar incelenebilecektir.

Medyada yer alan nefret söylemi içerikli haber ve metin sayılarına ilişkin Üst Kurulumuzda bugüne kadar yapılmış herhangi bir istatistiki çalışma bulunmamaktadır. Ülkemizde faaliyette bulunan radyo ve televizyon kuruluşlarının toplam sayısının yaklaşık 1800 civarında olduğu dikkate alındığında, soru önergesinde talep edilen istatistiki bilgilerin Üst Kurulumuzda görevli meslek uzmanları tarafından hazırlanması mümkün olamamaktadır.

6112 sayılı Kanun'da kişilere yaptırım uygulanmasına dönük herhangi bir hüküm yer almamaktadır. 6112 sayılı Kanun'da yer alan hükümlerin ihlal edilmesi durumunda medya hizmet sağlayıcılara müeyyide uygulanmaktadır. Bu kapsamda, 2018 yılı içerisinde ve 2019'un Ağustos ayı itibarıyla 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "İrk, dil, din, cinsiyet, sınıf, bölge ve mezhep farkı gözeterek toplumu kin ve düşmanlığa tahrik edemez veya toplumda nefret duyguları oluşturmaz" hükmüne aykırı yayınları nedeniyle medya hizmet sağlayıcılara 10 adet; aynı fıkranın (e) bendinde düzenlenen, "İrk, renk, dil, din, tabiiyet, cinsiyet, engellilik, siyasi ve felsefi düşünce, mezhep ve benzeri nedenlerle bireyleri aşağılayan yayınları içeremez ve teşvik edemez" hükmüne aykırı yayınları nedeniyle de medya hizmet sağlayıcılara 5 adet müeyyide uygulanmıştır. Üst Kurul tarafından verilmiş olan müeyyide kararları www.rtuk.gov.tr adresindeki Üst Kurul Kararları bölümünde yayınlanmaktadır.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetleri sektörünü düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulmuş, idarî ve malî özerkliğe sahip, tarafsız bir kamu tüzel kişiliğidir. Üst Kurulun görev ve yetkileri ile medya hizmet sağlayıcı kuruluşların yayınlarında uymaları gereken kurallar, 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'la belirlenmiştir. Bütün medya hizmet sağlayıcıların yayınları, Üst Kurulumuzda görevli meslek uzmanları tarafından tarafsız ve eşit olarak 6112 sayılı Kanun'da yer alan hükümler uyarınca değerlendirmektedir. Bu hususla birlikte, Üst Kurulumuz tarafından alınan kararlar idari yargı denetimine açık olup son karar yargı tarafından verilmektedir.

6112 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan" Yayın hizmetlerinin içeriğine ve yayınlanmasına önceden müdahale edilemez ve yayınların içeriği önceden denetlenemez." hükmü uyarınca, yayın kuruluşlarının ne tür yayınları hangi şekilde yapacakları konusu editoryal bağımsızlık kapsamında olup, Üst Kurulun programlara yayından önce müdahale etme veya programları yayından kaldırma yetkisi bulunmamaktadır.

Radyo ve televizyon yayınlarında nefret içerikli söylemlere yer verilmesi durumunda 6112 sayılı Kanun'da yer alan hükümler uyarınca medya hizmet sağlayıcılara müeyyide uygulanmaktadır. Üst Kurul tarafından verilmiş olan müeyyide kararları www.rtuk.gov.tr adresindeki Üst Kurul Kararları bölümünde yayınlanmaktadır.

Radyo ve televizyon yayınları Üst Kurulumuzda görevli meslek uzmanları tarafında düzenli olarak takip edilmekte olup, yayınlarda 6112 sayılı Kanun'a aykırı bir hususun tespit edilmesi durumunda rapor düzenlenmektedir. Ayrıca medya hizmet sağlayıcılarla yapılan çeşitli toplantılarda, konunun önemine binaen; gerek yayın politikalarının oluşturulması sırasında gerekse yapımların içeriklerinin hazırlanması aşamasında daha hassas davranılması hususunda yapımcılara ve yayıncılara tavsiyelerde bulunmaktadır.

